

OCT 24 1916

PRINCETON N.J.

Amerika Esperantisto

OCTOBER, 1917

Official Organ of
The Esperanto Association of North America

AMERIKA ESPERANTISTO

Official Organ

of

THE ESPERANTO ASSOCIATION OF NORTH AMERICA, Inc.

a propaganda organization for the furtherance of the study and use of the
International Auxiliary Language, Esperanto.

CLUB DIRECTORY

This department is conducted solely for the benefit of our organized groups throughout the country. It furnishes a means of keeping in close touch with the work in other cities, for the exchange of ideas and helpful suggestions, and for the formation of valuable friendships in a united field of endeavor.

SAN FRANCISCO, CALIF.

San Francisco Rondo, meets Friday eve., Rm. 305 Lick Bldg., 35 Montgomery St., F-ino M. D. Van Sloun, Sec'y, 946 Central Ave.

BERKELEY, CALIF.

Berkeleya Esperanta Rondo.—Classes Monday and Tuesday evenings at 8.00.—Meetings Wednesday evenings. Address H. S. Lane, Sec'y, 1323 Oxford St.

OAKLAND, CALIF.

Oakland Esperanta-Rondo; L. D. Stockton, Sec. & Treas., 436 15th St.

BOSTON, MASS.

Boston Esp. Soc., 402 Pierce Bldg., Copley Sq. Meets Tues., 8 P. M. R. Goodland, Sec.

WORCESTER, MASS.

Worcester County Esperanto Society. Business Institute, every Friday, 8.00 P. M.

BUTTE, MONT.

Argentarka Esp. Rondo, kunvenas vendrede, 8.00 P. M. C. L. Williams, Sek., 311 E. Mercury St.

CHICAGO, ILLS.

La Gradata Esperanto-Societo, Dvorak Park. Jaroslav Sobehrad, Secy, 1116 W. 19th Place. La Esp. Oficejo, 1669 Blue Island Ave. Kunvenas 2an kaj 4an sab. ĉiumonate.

ROCKFORD, ILLS.

Skandinava Esperanto-Instituto, 417 7th St. Joseph Johnson, Sec'y, 2315 Parmelee St.

CINCINNATI, OHIO.

Cincinnati Esperanto Soc., 629 Vine Street. Miss Florence Becker, Sec., 332 Third Ave., Dayton, Ky.

DELPHOS, OHIO.

Delphos Esperanto Klubo, Carnegie Library; Meets every Tuesday. 7.30 P. M., A. J. Laudick, Sec'y.

CLEVELAND, OHIO.

La Zamenhofa Klubo; S. Kozminski, Sek., 3547 W. 44th St.

PORTLAND, ME.

Portland Esperanto Society, Trelawny Bldg. Mrs. Wm. C. Tapley, Sec'y, 13 East Promenade.

Groups are listed for 12 issues of the magazine, at a cost of only 25 cents for the two-line insertion. Extra lines are 10 cents each additional. The heading,—name of city or town—is inserted free. This matter warrants the immediate attention of every club secretary.

DETROIT, MICH.

Detroit Esperanto Office, 507 Breitmeyer Bldg., open daily. Library at disposal of everybody daily, 7 A.M.-9 P.M., except Tues. and Fri. Classes meet Tues. and Fri., 8.10 P. M.

La Pola Esp. Unuigo, ĉiusemajne, Magnus Butzel Library, Harper & E. Grand Blvd.—La Septentrio, Tues., 8.00 P. M., 578 Alexandrine Ave., W.

HOUSTON, TEXAS.

Houston Esperanto Rondo, ĉiun mardon, 8.00 P. M., ĉe Y. M. C. A. S-ro A. F. Sundermeyer, Sek.

MILWAUKEE, WISC.

Hesperus Esperantists, S-ino B. H. Kerner, Sek., 632 Summit Ave., 3rd Tuesdays, 8 P.M.

NEW YORK, N. Y.

Greater New York Esperanto Society. Miss L. F. Stoeppler, Sec., 105 W. 94th St.

NEW YORK (Manhattan) N. Y.

The New York Group, Wash. Irving H. S. Jos. Silbern, Sec., 235 E. 18th St.

Germana Esperanto-Societo, 1966 Broadway, Rm. 27. Open every Wed. for information, 7-8 P. M.; Meetings and Classes, 8-9.30 P.M.

PHILADELPHIA, PA.

Phila Esp. Soc., J. F. Knowlan, Sec., 45 No. 13th St. Meets 4th Fri., Windsor Cafe, 1217 Filbert St. Rondeto de Litovo-Polaj Esperantistoj, 2833 Livingston St.

PITTSBURGH, PA.

Esperanto Sec., Academy of Science and Art Wm. Smith, Sec., 7315 Greenwood St. Fridays, 8 P.M., Teachers' Rm., Carnegie Inst.

TILDEN, NEBR.

Esperanto-Fako de la Nebraska Stata Kristana Celada Unuigo. Estro, Pastro Chas. P. Lang, Plainview, Neb.

HOBOKEN, N. J.

"I.O.O.F. Esperanto Club No. 1 of Greater N.Y." meets every Tuesday at 8.30 P.M. in 61 First St., 3rd Floor West. All welcome. Pres., Mrs. M. O. Haugland; Sec'y, Wm. Prouse; Instructor, A. Mendelson. Address all communications to the secretary at above address.

Amerika Esperantisto

American Esperantist

Entered as second-class matter May 15, 1913, at the Postoffice at West Newton Station, Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Published Monthly by

THE AMERICAN ESPERANTIST COMPANY (Inc.)

WEST NEWTON, MASS.

ONE DOLLAR A YEAR Eksterlande \$1.25 (Sm. 2.50) SINGLE COPY TEN CENTS

Mallongaj verkoj, tradukajoj kaj novaĵoj ĉiam prefere akceptitaj. Oni ne resendas neakceptitajn manuskriptojn, se la sendinto ne kune sendis la resendpagon. La Redakcio konservas por si la rajton korekti manuskriptojn laŭbezone.

Oni donos la preferon al manuskriptoj skribitaj skribmaŝine.

VOL. 21

OCTOBER, 1917

NO. 3

EDITORIAL

Recognizing that the field of Esperanto is absolutely distinct from that of the national languages (the latter being fully adequate for all needs of the countries where they respectively prevail, while Esperanto is purely a practical go-between among people whose native tongues differ), this journal makes it a policy to print all matter for "home consumption" (including all other English-speaking lands) in **English**, and all articles published in Esperanto are primarily for the perusal of foreigners ignorant of English and for exchanges with the Esperanto press of foreign-speaking Countries. The following editorial, being primarily intended for our foreign readers, is of course in Esperanto.

"RECIPROKADO"

En la Usona historio de la lastaj jaroj ludis grandan rolon la vorto "reciprocity" (reciproka agado). La vorto rilatis precipe al la komerca vivo kaj signifis reciprokajn koncesiojn kaj privilegiojn, donitajn de unu lando al alia, por la komuna prospero materiala de la landoj koncernataj. Ekzemple Usono kaj Kubo aranĝis siajn respektivajn leĝojn, por ke okazadu inter ili ambaŭ la plej libera komercado sen malhelpo de doganoj kaj policaj baroj. En senco pli pozitiva estas konvene, ke ni samideanoj ekkompre-

nu la vorton "reciprokado," por ke nia propagando antaŭen iradu senhalte en tempoj plej malfacilaj. Sajnas al ni, ke la plej efika el ĉiuj manieroj disvastigi la aferon de Internacia Helplingvo estas tio, ke la diverslingvaj landoj pliinterkomunikigu. Ekzemple malmulte utilas, ke Novjorko sendu al Ŝikago la sciigon, ke ĝiaj Esperantistaj grupoj membre duobligis. La skeptikularo elturnus sin per la diro: "Nu, ambaŭ urboj parolas anglalingve: kion do gravas, ke la Novjorkanoj decidis pli atenti lingvon superfluan? ĉar sen Esperanto ni Ŝikaganoj povas interkomunikigi kun ili egale bone." Sed la afero ŝanĝiĝus, se tia novaĵo alvenus el la franclingva urbo Parizo. Se la Esperantaj grupoj kreskas en Francujo aŭ en kiu ajn alia neanglingva lando, tiukaze estas gravege, ke la informoj penetru tra Usono. Ĉar tiam la praktikaj homoj diremas: "La francoj ne scias anglan lingvon, do se ili eklernas amase la facilan Esperanton, praktike utilas, ke ankaŭ ni eklernu la lingvon kaj tiamaniere povu komunikigu kun ili sen neceso ellerni ilian kaprompan patroidiomon." Do ĉiuj Esperantistoj sendadu siajn raportojn de progresoj ne al la gazetoj propralandaj, sed al la gazetoj de aliaj landoj kaj aliaj lingvoj. Ni Usonanoj korespondadu ne hejme, sed alilande: kaj la samideanoj francaj, italaj, hispanaj, ktp., raportu pri siaj sukcesoj al—**Amerika Esperantisto**.

GOOD WORK, NEW YORK!

A circular just issued by the Greater New York Esperanto Society "hits the nail on the head" so aptly that we cannot resist the temptation to "crib" the following extract therefrom, hoping that other societies will make use of it. The New York-anoj do not claim any copyright on it.

"PULL TOGETHER"

"The Greater New York Esperanto Society is part of a world-wide movement that is represented by similar groups and societies in every portion of the civilized globe. Its members are men and women who are united by a single purpose to strengthen international bonds and to promote a spirit of broader tolerance and mutual forbearance that alone can bring about that state of permanent peace for the attainment of which millions have already given their lives.

"But Esperantists do not believe that mere negations and aimless protests against war will ever eliminate it as a recurrent cataclysm of history. Evil is not destroyed by ignoring it, and peace cannot be maintained merely because we say that war is wrong. Mankind, or at least a large portion of it, realizes what a terrible thing war is; but most of us have yet to understand that the best interests of all peoples and nations can be served by universal international cooperation.

"Until all intelligent people perceive this truth the most perfectly conceived peace plans of far-seeing statesmen will not prevail against popular ignorance and prejudice. But if people are to be enlightened it can only be by bringing home to them individually and collectively the truth of the universal brotherhood of all races and nations.

"Nearly eighty years ago De Tocqueville truly said that 'the tie of language is perhaps the strongest and most durable that can unite mankind,' and today that feeling is the keystone of the Esperanto philosophy. An international language, a language that every intelligent man and woman can learn in addition to his or her native tongue; a thoroughly neutral language that does not conflict with the

ideals of any race, however large or small; a speech that comprehends logic, beauty, dignity, utility, force and ease of acquirement—there is Esperanto in a nutshell. There is the strongest and most durable tie that can unite mankind, and the basis upon which all rational international activities can grow and achieve lasting results from the cooperation of equals speaking a common tongue.

"The Esperanto movement is an educational movement; and the process of popular education is oftentimes very slow. The Esperantists fully realize the tremendous tasks ahead of them that will come with the reconstruction period after the war. But they are not faint-hearted: they look at the future with the confidence that is born of the certain knowledge of the value of Esperanto's mission to the human race.

"We know how long the road will be,
How heavy there the load will be,

We know about the barricades that
wait along the track:

But we have set our soul ahead
Upon a certain goal ahead

And nothing left from hell to sky
shall ever turn us back."

BIBLIOGRAFIO

La Kristana Societo de Amikoj, ĉe British Esperanto Association, 17, Hart St., London, W. C.; prezo—1 respondkuponono.

Jen broŝureto priskribanta mallonge la kredaron de la religia sekto la Kvakeroj. Ni trovas la libreton bonega en ĉiu rilato. Ni kore aprobas tion, ke la diversaj religiaj societoj disvastigu per Esperanto siajn respektivajn ideojn. Tiamaniere ili helpas tiel Esperanton, kiel la aferon de la Religio ĝenerale. Ni nur konsilas, ke broŝuroj en la Lingvo Internacia estu sendataj ekskluzive al landoj fremdlingvaj, neniam al landoj samlingvaj kun la eldonistoj (esceptinte, kompreneble, al samlingvaj gazetoj por recenzado). La supra libreto estas vere modelo de logika kaj bone dokumentita argumentaĵo. Ĝi, kvankam mallonga, liveras plenecan ideon pri la kredoj de la sekto de l' Amikoj. Stile la verko estas praktike neriproĉinda. Ĝia lingvaĵo estas klara, sim-

pla kaj absolute Fundamenta. Gi metas la imitindan ekzemplon de unu-eco, ĉerpante siajn Bibliajn citaĵojn nur el la klasika (en Anglujo eldonita) Nova Testamento kaj el la Zamenhofa traduko de l' Testamento Malnova. Ni havas nur laŭdon por tiu bonega praktika verketo, kiu, sendate tra la mondo, ne povas ne helpi la Kristanan fidon kaj kuraĝon en tempoj teruregaj.

Stranga Idilio, de Arlo Bates, ĉe British Esperanto Association; prezo —Sm. 0.375.

Tiun novelon Esperantigis S-ro Herbert Harris, nia konata samland-samideano. La rakonto estas tre interesa, kaj tute ne fantazia (kiel la titolo supozigus). La skemo estas plene racia kaj konsekvenca, kvankam profunde psikologia. La medicino liveradis amason da spertoj tiaspecaj. Por ke la leganto povu tiom pli ĝui la romaneton, ni ne priskribos eĉ mallonge la temon de la rakonto. Ni nur rimarkigas, ke la heroino apartenas al la plej ĉarmaj knabinoj (alloga ne supraj sed spirite), kaj la heroo, renkontinte ŝin, certe trafis trezoron. La verko, estante pure literatura, devas ricevi recenzon speciale el la stila vidpunkto. Felice ni povas kun bona konscienco rekomendi la libron kiel pure Fundamentan. La preseraroj tute mankas. Kaj, kiel distrilon por la streĉita spirito de nia diligenta kolegaro, ni konsilas, ke la verko estu bone reklamata tra la Esperantista mondo. (Ni nur aldonas, ke en la intereso de la praktika propagando ni de nun malpli Esperantigu la beletristikajojn kaj pli atentu seriozajn verkojn.)

THE ESPERANTO PRESS

(Note: all articles reviewed in this department are in Esperanto, unless otherwise stated. Our review is in English so that the uninitiated may get some idea of the scope and practical nature of Esperanto literature in these troublous times. The best way to find out at first hand how our Allies and the neutrals are thinking and what they are doing is to learn the International Language and take a foreign paper or so.)

Esperanto (Geneva, Switzerland): Jul.-Aug.—various interesting articles (After the War; In Jerusalem; Albania and its People; a long financial discussion; Military Affairs; Zamenhof as a Poet). Very suggestive is the Report of Esperanto progress in various lands, showing how the language is getting on in Argentine, Austria-Hungary, Brazil, Great Britain, Denmark, France, Germany, Spain, China, Italy, Mexico, Holland, Poland, Portugal, Russia, the United States, etc. An important Petition to the Russian People to the effect that their government decide upon the official instruction of Esperanto in the public schools (now full of scholars of all languages). Another interesting item is the letter of the Council of the Japanese Esperanto Association with respect to a Russo-Japanese Esperanto Congress proposed for the coming spring. Another good thing is an appeal to start "an International League for Esperanto in the Smaller Countries (in which the more important national languages are not spoken)." (Subscription \$1.)

France-Esperanto. Jul.-Aug. — This is the organ of the Movement in France. The above number is devoted mainly to the late Dr. Zamenhof, the author of the language. There are various interesting short items besides, a six-page story, and a Report of the Movement thru the world. There is an announcement of the speedy reappearance of the Oficiala Gazeto Esperantisto, organ of the Esperanto Language-Committee, which had ceased to appear on account of the war.

Hispana Esperantisto (Spanish Esperantist)—illustrated monthly.)

Among other short articles are "How and Why I became an Esperantist." The author, Julio Mangada Rosenorn, says that during his childhood he became imbued with the idea of an international language because his French tutor and two other teachers were zealous Volapukists. Later on he became himself a zealous Esperantist. In the September number is an interesting article on English as an international language.

La Holanda Pioniro (Holland). The September number contains a

propaganda article in Dutch, with two or three others in the same language. The Home Chronicle treats of the Amsterdam Esperanto-Propaganda Committee, founded July 3d. Moreover Belgian soldiers interned in Holland have organized an Association. (This last fact was announced in a special communication from them, last month.)

La Espero (Official organ of the Swedish Esperanto Federation and the Norwegian Esperanto League). The September number announces the 11th. Scandinavian Esperanto Congress in Gothenberg in 1918. A short article entitled "Conversation with Dr. Gisswein" describes an interview with a clergyman who visited Stockholm after the Peace Conference in Christiania. He believes that "Esperanto after the war will be the single means of communication among the present mitants." Tho an Austrian in nationality he affirms that "he firmly believes that mankind is entering into a new era happier than that of the present warlike one."

Brazila Esperantisto (Brazil): June-Aug. announces an Esperanto course in the Normal School of Rio de Janeiro to be opened in June, for which about 60 students had enrolled. The 20th of August in the school for the blind there was started an Esperanto class directed by Prof. Francisco Almeida Junior, himself a blind man and an old Esperantist. In the Chronicle there is news of Esperanto in seven Brazilian cities. (Jen malgranda humoraĵo—vera okazintaĵo: Post malgranda familia disputo la patro demandis la 9-jaran Friĉjon: "Ĉu vi ne helpas min?" Friĉjo rigardis malkaŝe unue paĉjon, poste panjon. "Nu," diris panjo, "vi helpas al mi, Friĉjo, ĉu ne?" Friĉjo, ŝanceligante, post profunda ekĝemo: "Mi restas neŭtrala!") Happily Brazil has long since ignored the example of the little Friĉjo, and come bravely off the fence.)

Japana Esperantisto: Sep.—In an article entitled "Sowing Amid the Hurricane" every Esperantist is urged to be an active propagandist. It says, in part: "The present Great War may well be reckoned as a great hurricane sweeping our field. Our own is not the only field it has swept. It has carried off almost all the flowers and

fruits of human intelligence. In the midst of the raging tempest men have begun to notice that what is needed is a wall of forest trees to protect the human community. In that forest one of the sturdiest and most useful trees is Esperanto."

Informilo, No. 1, Jan. 1917. Here is a new Russian journal devoted to the seeking of ways and means for the attainment of human fraternity. This is a most interesting paper. On its 24 pages are to be found the following articles: "Mortality" (statistics in which are compared six places, according to the rate of mortality, showing how the death rate falls off where attention is paid to horticulture—thus in the Garden City of Letchworth, England, the death rate is but 4.8 per 1000, where in the ancient city of Saratov, Russia, the death rate is 217 per 1000.) Other interesting articles are "The Society for Workers in Moscow," "The Society for the Family Home," "The Child Labor Colony," "An Orchard Colony near Oranienburg (Germany)," "Plan of Organized Labor Colony of Intelligent People with a Middle-grade Agricultural School and Classes for Music, Philosophy, etc." Subscriptions for this important journal are best sent to the Central Office of Universala Esperanto-Asocio, 10 Rue de la Bourse, Geneva, Switzerland.)

Argentina Esperantisto, July-Sep., 1917. This announces that Argentina Esperanto Association has a home, which it has long been sighing for; so that members throughout the republic, as well as guests from afar will find a headquarters. It says that Sundays at three and every evening at half past eight the doors are open. ("Sub la figuro de la neforgesebla Majstro, en nia bela lingvo ni parolos pri nia idealo amata, kaj por ĝi ni laborados etuziasme.") The article is about 400 words long in parallel columns—Esperanto and Spanish; and the many who are minded to learn Spanish in these days that point to growing relations with South America will do well to subscribe to this monthly publication. Another article, in Esperanto only, is entitled "Speciala kurso por la preparado de Esperantaj Profesoroj," the course held at the Esperanto "Hejmo," in which the

Association is taking great pride. The program emphasizes seven points: Grammar study (Castilian); Linguistics; Esperanto grammar as related to Castilian; Translating and editing; Rhetoric and poetry; The history and psychology of Esperanto; Talks by the students relating to the cause of the spreading of Esperanto. This normal course should prove of wide interest; for in its essentials it corresponds to what would be needed for a similar course in any country.

La Holanda Pioniro, like most of the Esperanto journals, treats its readers to the bibliography of Dr. Zamenhof, with which we samideanoj should be most familiar. In the July issue is an appeal for us to support the "U.E.A.," making it a matter of conscience to be a guarantor if one can possibly afford it. In another article it calls us to awake in these times that are most favorable to the movement, echoing the speeches of Adalbert Smit, who has promised to make the rounds of the country, in answer to whatever invitations may come. Would that some "live wire" might tour the United States, and co-ordinate our groups that are proceeding with so little knowledge of one another, and many of whom might readily be stimulated to far greater activity if only a definite policy should be put properly before them! In the October issue the same journal has a leader on Esperanto during the War; referring to the hardships it has been undergoing, yet insisting that in spite of all difficulties "Esperantodom" will come out triumphant, but that the Esperantists must **do their bit** ("la Esperantistoj tiam devas fosi sian sulkon.") An item in the chronicle pages says that there are 200 unorganized Esperantists in The Hague, to whom the committee has sent circulars urging their return to the organization! This is suggestive, reminding those of us who are responsible to a degree for a local or a larger organization, that it is high time to attend to the backsliders, drifters and others who for one reason or another have ceased to attend our weekly or monthly meetings. The suggestion occurs that a strong, sensible letter, written in Esperanto and published in the official organ of the

U. E. A. ("Esperanto") might by due arrangement be copied by one or more members of a group in a certain place (A) and sent by them to a list of former samideanoj furnished by members of another group in a distant country (B), who in exchange receive a similar list from the group in A; and in like manner might groups in C and D, E and F, etc., exchange their courtesies. There is something that particularly appeals in an Esperanto note from a foreign land; it assures us that "a prophet is not without honor, save in his own country and in his own house,"—a saying that needs to be driven home. Both the July and October issues have a Lingva Fako, in which, continuing from a previous number, such common words as *Gis*, *Inter*, *Je*, *Kontraŭ*, etc., are discussed, mostly in citation from the *Krestomatio* and the *Ekzercaro* of Zamenhof. Will not the H. P. publish the complete series in pamphlet form for class use and advanced group study? Such work illustrates one of the glories of our international language: that this discussion, published in the organ of a people of one native language will serve, just as it is, for the peoples of every other native language.

Hispana Esperantisto, July, 1917. This differs from most of the association journals in being altogether in Esperanto, and in being copiously illustrated. The portrait of the beloved S-ro Jozefo Perogordo ("Artileria Majoro. Nia entuziasma kaj simpatia pioniro, tre konata de la tuta esperantistaro ĉeestinta Kongresojn") figures as the frontispiece. A column on quasi-Esperanto in the epoch of Cervantes tells us how in those days peoples bordering on the Mediterranean spoke to each other in a tongue that was a general mixture, and themselves understood, and concludes that such compromise is not necessary today, for Esperanto has solved the problem (itself a mixture.)

It is commonly and importantly said that one should subscribe for, or at any rate regularly read, at least one other Esperanto journal besides the organ of his national association, that thus the members of any group may have ideas to exchange and not

merely follow in the rut of a single publication. What one do you, Gentle Reader, pay attention to besides the *Amerika Esperantisto*? (The writer is glad to say that he reads with considerable thoroughness two in addition to this one.) Why not arrange in our respective groups to apportion the subscriptions (or the reading, if the various journals are received by a group in its own name), so that in toto a knowledge of the progress of Esperanto in all the civilized countries of the world is the valuable asset of each group? Such a proposition as this might well be discussed and resolved upon at the 1918 meeting of the Esperanto Association of North America, might it not? Finances and the like have to come up at our annual gatherings; and would not the financial problems be easier of solution if the various group members were more than mere speakers and approvers of Esperanto, and lived in *Esperantujo* by keeping in touch with what with the "tuta mondo" was doing? Begin with the new members of the *Esperantistaro*, before they form the bad habit of talking *about* and not *in* Esperanto.

Le Monde Espérantiste. How would you like to make this the journal that you will take or see regularly? It is "*Organe universel absolument indépendant*." The October, 1917, issue No. 96 and of the 10th year; thus a publication with a background, the three journals above referred to being of the first, ninth and first years respectively. It has shown and continues to show backbone in its comments on the "*Centra Oficejo*,"—whether in the right or in the wrong (probably both) matters little for this argument—and it offers the advantage of having from time to time an Esperanto and a French version of the same article (e.g., a 600-word article on freed Russia in the September issue). It takes issue with those who would use Esperanto for military propaganda and does so with considerable vigor ("*Kion oni semas, tion oni rikoltas*"). It has a continued war story by one of the Tolstoists, and an unpublished serial of Balzac (*La Maskita Amo*).

The British *Esperantist*, next to "*Esperanto*," is probably the most

widely read of any of the Esperanto journals, having the advantage and the disadvantage to Americans of offering in its columns English and not some foreign tongue in addition to Esperanto. But it is newsy and readily impresses one that fine propaganda work is being done in the British Isles, besides a good deal elsewhere. It has much to say, which at present it finds necessary to cram into eight pages. It is giving attention to Esperanto in the schools, and in the November issue, quoting from the *Bradford Daily Telegraph*, tells us that in the Eastwood Girls' School there are now 110 Esperanto students! Read the vigorous Esperanto of S-ro A. Barton Kent, on the occasion of his visit to the *Londona Klubo*, October 5th (p. 91). He said that his house published an eight-languged catalogue, one of the eight languages being Esperanto. He himself had learnt French, German, Italian and Spanish, and had a smattering of Russian. Now he can easily read and write Esperanto, understand it when spoken and speak it somewhat, and can well testify to its wonderful simplicity. Of its many qualities he considers the most important that of opening the way to the learning of other languages. The British *Esperantist* has the good habit of citing the names of papers that have articles concerning Esperanto during the previous month. Thus, in the November issue are upwards of fifty such names, and in the December upwards of twenty. In the latter is an article entitled "*Vain Hopes?*"—a reply to a letter from one who so calls our practical Ideal, not having heard a word about Esperanto whilst travelling through Russia." It compares Esperanto to Christianity, observing that if the latter is still after "1900 years in the field, why should we expect wonders of so slow-growing a thing as a language, and in this case of one which is barely 30 years old?" Further on is quoted the familiar fact of Christianity, "The common people heard it (him) gladly;" and "so," says the writer, "I believe it will be with Esperanto—it will be adopted first by the working classes, and from them it will spread to all other classes . . . It is a sin against posterity not to do all in our power to forward any move-

ment which will make life sweeter and better than it is for us to-day." An item headed "Esperanto kaj Kommerco" tells us that world-famed firm Suchard & Co. has been induced by our samideano, Rene de Saussure, to put on the market a special first-grade chocolate labeled "Esperanto." It is printed in large letters on yellow paper with green ribbons. The best way to do propaganda work in this connection "is to ask of sellers that they procure from the firm of Suchard this brand of chocolate and then put it in their show windows. Suchard & Co. have also agreed to print Esperanto texts to be put into each package of chocolate, and thus thousands and thousands of Esperanto Ads will be sent out broadcast every day. May Esperantists write to that firm (at Neuchatel, Switzerland) to congratulate them and ask of them what is the best means of carrying on propaganda for this chocolate." It is interesting to note that in Partick there is now a regular monthly divine service in Esperanto, the one in Canonbury (London) being a feature of several years' standing. Quoted from the Evening Times, Glasgow, S. Tsuchiya says: "Should anybody intend to learn the Japanese language. I would advise him to learn Esperanto first; the grammatical construction of the latter will serve as a stepping stone between the former and the English. Moreover, Esperanto itself is gradually developing its use in Japan." Under the caption "Konsiloj por Grupkondukado," attention is called to the inquiry of G. W. Lee:

"Konsiloj por Grupkondukado"

"Lastatempe, S-ro G. W. Lee, prezidanto de la Bostona Esperanta Societo, sendis poŝtkartojn al diversaj sekretarioj de Britaj Esperantaj Societoj, petante konsilojn pri varbo, amuzo, spertuligo, k.t.p., kiujn eble ili povos kaj volos doni al li, por ke liaj grupanoj povu profiti la spertojn de aliaj samideanoj; speciale, ĉar li esperas, ke lia grupo havos la privilegion gastigi la mondkongreson en 1920. Jam li ricevis kelkajn bonajn respondojn, el kiuj, kune kun aliaj venontaj, li redaktos raporton por publikigado en Esperanta ĵurnalo por kia helpo ĝi povos doni al iu persono aŭ grupo. Li

tre ŝatos ricevi multajn aldonajn konsilojn antaŭ la fino de tiu ĉi jaro, por ke la raporto estu verkita frue en 1918. Adreso: G. W. Lee, 147 Milk Street, Boston, Mass., U.S.A."

Esperanto (Geneva). Every Esperanto group that pretends to have substantial existence, or at least one member thereof, should receive and read this official organ of the Universal Esperanto Association (U.E.A.) It is altogether in Esperanto; it keeps one in touch with the movement throughout the world (e.g., the "Kroniko," in the Dec., 1917, issue, has news from Austria-Hungary, Belgium, Finland, Germany, Netherlands, Spain, Norway, Portugal, Sweden and Switzerland. While ostensibly for practical ends, like travel and commerce, it dips, however, into nearly every interest that one may associate with the language, particularly since the War has interfered with the functioning of committees, congresses and officialdom in general. Therefore we expect such articles (correspondence in this instance) as are found in the November issue under the heading, "Lingvaj Demandoj," in which the editor of Esperanto takes issue with S-ro de Saussure regarding the latter's new proposition for a phonetic alphabet. S-ro de S. seems to be the Miltiades of the Esperanto cause, doing great things, which the samideanoj applaud, and then indulgent things that bring a storm of objection. He it was that worked out the well accepted principles of "Sufiĉo kaj Necese," and also recently prevailed upon Suchard & Co. to wrap their chocolates of the first grade with paper branded Esperanto. He has, however, met with decided opposition and been accused of being a hasty reformer by more than the editor of "Esperanto," and we are likely to read more of this from various sources. In the "Lingvaj Demandoj" pages of the double Sept.-Oct. issue is a review of a 40-page brochure of H. Sentis (doctor of science at Grenoble), entitled "Kion bezonas Esperanto?" (What does Esperanto need?). The author would introduce the letter **x**, dispense with **da**, introduce **dop** and **avan** to supplant **post** and **antaŭ** in their space significances, leaving these words their use in reference to time; he would

straighten out the system of derivation and, e.g., let kooper-o, -a, -anto do for kooper-acio, -ativa, -atoro, and so on. Suffice that while the reviewer admits the desirability of some of the changes and emphaticall- says that the author is not to be charged with idiosyncratic aspirations, yet on the whole he is not in sympathy, and would caution such enthusiasts and their followers to wait for the decisions of the Akademio and the Lingva Komitato, which exist for the purpose of considering just such matters. Read this 2-page article if you are a student of the refinements of Esperanto. You will be reading the thoughts of thinking men. A page and more of notes in the Nov. issue on South America, translated from the report of William A. Reid in the Bulletin of the Pan-American Union, is of timely interest and characteristic of the chief purpose for which the journal "Esperanto" is published; and the obituary of Emile Boirac is of decided interest to all who pretend to keep posted on the Eminenculoj of the language. Hardly any one, apart from Dr. Zamenhof, has done more for the movement than this professor of philosophy, who was president both of the Akademio and of the Lingva Komitato. Other articles in these two issues have to do with war and with peace and with propaganda in war time and with a good deal else.

G. W. Lee.

LA MALGRANDA PADOVA-PATRIOTO

El "Cuore" de E. De Amicis

Franca ŝipo forlasis la havenon de Barcelona, por Genova, kaj sur la ŝipo estis francoj, italaj, hispanoj, svisoj. Inter aliaj sin trovis knabo dekunujara, malbone vestita, sola, kiu restis ĉiam aparte, kvazaŭ sovaĝa besto, rigardante ĉiujn per severa okulo. Kaj li havis kaŭzon por rigardi ĉiujn per severa okulo. Antaŭ du jaroj liaj gepatroj, kamparanoj de ĉirkaŭ Pa-

dova, vendis lin al ĉefo de jonglistaro. Tiu homo, instruinte lin jongli per pugnofrapoj, piedbatoj kaj fastoj, kondukis lin vojaĝe tra Francujo kaj Hispanujo, ĉiam batante lin kaj neniam donante al li sufiĉon por mangi.

Kiam li alvenis Barcelonan, li tiel mizerigis, ke li vekis kompaton, kaj ne povante plu elporti la batojn kaj la malsaton, li forkuris de sia fiĉefo kaj iris al la Itala Konsulo, petante de li protekton. La Konsulo, sentante kompaton, surigis lin sur tiun ŝipon kaj donis al li leteron por la kvestoro en Genova, kiu sendos lin al la gepatroj, kiuj lin vendis kiel beston. La malriĉuleto estis mizera kaj malsanema. Oni donis al li kajuton de la dua klaso. Ĉiuj lin rigardadis; iu lin demandadis; sed li ne respondis, kaj ŝajnis ke li malamas kaj malŝatas ĉiujn ajn, tiom lin maldolĉigis kaj malfeliĉigis la batoj kaj la mizereco. Tri veturantoj tamen per insistaj demandoj sukcesis igi lin paroli, kaj en kelke da krudaj vortoj, intermiksita veneciaj, hispanaj kaj francaj, li rakontis al ili sian historion. Tiuj tri veturantoj ne estis italaj; sed ili komprenis, kaj, iom pro kompatato, iom ĉar ekscititaj per vino, ili donadis al li monerojn, lin enketante kaj incitante, por ke li rakontu aliajn aferojn. Kaj ĉar eniris tiun momenton en la saloon kelke da sinjorinoj, la tri vojaĝantoj, por memparado, donacis al li pliajn monerojn, kriante, "Jen prenu! Jen prenu!" kaj jetante la monerojn sur la tablon.

La knabo ĉion enposigis, dankante mallaŭte per ankoraŭ severa mieno, sed jam plisereniganta. Per tiu ĉi mono li povos mangi ion bonan sur la ŝipo—post du jaroj, kiam mankis al li eĉ pano; li povos aĉeti en Genova jakon—post du jaroj, kiam vestis lin nur ĉifonoj; kaj alportante iom de l' mono hejmen, li povos ankaŭ esti akceptata de la gepatroj almenaŭ home, kiuj eble tute ne akceptus lin, se li revenus kun malplenaj poŝoj. Malgranda riĉaĵo por li estis tiuj moneroj. Kaj pri tio ĉi li pensadis, rekonso-

---

VENDOTA:—160 akreoj da fruktoĉona tero en la meza parto de Brita Kolumbo. Oni sin turnu al L. R. L. Brown, Cummings, Alta., Kanado.

---

lita, malantaŭ la kurteno de sia kajuto, dum la tri pasaĝeroj interparoladis, sidante ĉe la mangotablo meze de la salono duaklasa. Ili trinkadis kaj babiladis pri siaj veturoj kaj pri la landoj, kiujn ili vidis. Kaj fine ili ekparoladis pri Italujo. Unu komencis plendi pri la gastejoj, alia pri la fervojo, kaj post ĉio ili hore konsentis, ke ĉio itala estas nur malbona. Unu preferis vojiri en Laponujon; dua diradis, ke li trovis en Italujo nur trompistojn kaj rabistojn; la tria, ke la italaj oficistoj ne scias legi.

"Malklera popolo," rediris la unua.

"Malpura," aldonis dua.

"St..." ekkriis la tria, volante diri "ŝtelista," sed ne povis fini la vorton—urugano da moneroj falis sur iliajn kapojn kaj ŝultrojn kaj resaltis de la tablo, de la planko, kun infera tintigado. Ĉiuj tri levigis furioze, rigardante supren, kaj ricevis ankoraŭ plenmanon da moneroj sur la vizaĝojn.

"Reprenu viajn monerojn," rimarkis malestime la knabo, prezentante sin ekster la kurteno de la kajuto. "Mi ne akceptas almozojn de tiuj, kiuj insultas mian landon."

El itala lingvo tradukis

Ferdinando Morina.

GRAVAJ STATDOKUMENTOJ

La Konstitucio de Usono

Ni, la Popolo de Usono, por formi pli perfektan union, starigi justecon, certigi enlandan trankvilecon, antaŭarangi la komunan defendon, akceli la ĝeneralan bonstaton kaj ĉirkaŭŝirmi la benojn de la libereco por ni kaj niaj posteuloj, jen dekretas kaj starigas tiun Konstitucion por Usono.

Artikolo I.

Sekcio 1. Ĉiuj leĝfaraj povoj nun donataj estu komisiataj al Kongreso de Usono, kiu konsistu el Senato kaj Cambro de Reprezentantoj.

Sekcio 2. La Cambro de Reprezentantoj konsistu el membroj elektotaj ĉiun alternan jaron de la popolo de la diversaj ŝtatoj, kaj la elektantoj en ĉiu ŝtato havu la kvalifikaĵojn postulatajn por elektantoj de la plej membrohava branĉo de la ŝtata parlamento.

Neniu estu reprezentanto, ne atinginte la aĝon de dudek kvin jaroj kaj

estinte sep jarojn civitano de Usono kaj kiu, en la tempo de elekto, ne estos loĝanto de la ŝtato, en kiu li estos elektata.

La reprezentantoj kaj rektaj impostoj estu proporciataj inter la diversaj ŝtatoj en kalkulotaj en nia Unio laŭ iliaj respektivaj nombroj, kiuj determiniĝu aldonante al la tuta liberularo (inkluzive de l' devantaj servi dum serio da jaroj kaj ekskluzive de indianoj senimpostaj) tri-kvinonojn de ĉiuj aliaj. La efektiva denombro fariĝu interne de tri jaroj post la unua kunveno de la Usona Kongreso, kaj interne de ĉiu sekvonta jardeko, en tia maniero, kian oni perleĝe direktos. La nombro de l' reprezentantoj ne superu unu por ĉiu tridek mil, sed ĉiu ŝtato havu almenaŭ unu reprezentanton; kaj ĝis tia denombro fariĝos, la ŝtato New Hampshire rajtu elekti tri, Massachusetts ok, Rhode Island and Providence Plantations unu, Connecticut kvin, New York ses, New Jersey kvar, Pennsylvania ok, Delaware unu, Maryland ses, Virginia dek, North Carolina kvin, South Carolina kvin kaj Georgia tri.

Kiam vakantaĵoj okazos en la reprezentantaro el iu ŝtato, ties plenuma estraro eldonu elektomandatojn por plenigi tiajn vakantaĵojn.

La Cambro de Reprezentantoj elektu sian prezidanton kaj ceterajn oficistojn, kaj havu sola la denuncpovon.

Sekcio 3. La Senato de Usono konsistu el du senatanoj el ĉiu ŝtato, elektotaj de ties parlamento, por ses jaroj; kaj ĉiu senatano havu unu voĉon.

Tu post ilia kolektigo sekve de la unua elektado, ili dividiĝu kiel eble plej egale en tri klasojn. La oficoj de la senatanoj unuaklasaj vakigu en fino de la dua jaro, duaklasaj en fino de la kvara jaro, kaj triaklasaj en fino de la sesa jaro; tiamaniere ke triono estu elektebla ĉiun alternan jaron; kaj se vakantaĵoj okazos per abdiko aŭ alie, dum libertempo de ŝtata parlamento, ties plenuma estraro povas fari provizorajn elektojn ĝis la venonta kunveno de la parlamento, kiu tiam plenigu tiajn vakantaĵojn.

Neniu estu senatano, ne atinginte la aĝon de tridek jaroj kaj estinte naŭ jarojn civitano de Usono kaj kiu, en la tempo de elekto, ne estos loĝanto de tiu ŝtato, por kiu li estos elektata.

La vicprezidanto de Usono estu prezidanto de la Senato, sed ne rajtu voĉdoni, esceptinte ĉe egaldisigo de l' voĉdonoj.

La Senato elektu siajn ceterajn oficistojn, kaj ankaŭ prezidanton provizoran, en forestado de l' vicprezidanto aŭ kiam li plenumos la oficon de l' prezidanto de Usono.

La Senato havu la solan povon juĝi ĉiujn denunciojn: kunsidante tiucele, ili estu jur- aŭ honorvortigitaj. Kiam la prezidanto de Usono estos juĝata, prezidu la ĉefjuĝisto: kaj neniu estu kondamnata sen interkonsento de du-trionoj de la ĉeestantaj membroj.

Puno en okazoj de denuncio ne ampleksu preter elfocigo kaj senkvalifikigo havi kaj ĝui ĉiun oficon de honoro, konfido aŭ profito sub Usono: kaj la kondamnitito estu tamen trafebla de proceso kaj puno laŭ la leĝoj.

Sekcio 4. La tempoj, lokoj kaj maniero elektadi la senatanojn kaj reprezentantojn estu difinitaj en ĉiu ŝtato per ties parlamento; sed la Kongreso povas iam ajn, perleĝe, fari aŭ ŝanĝi tiajn reguligojn, esceptinte la lokojn de elektado de l' senatanoj.

La Kongreso kolektigu almenaŭ unu fojon ĉiujare, kaj tia kunveno estu en la unua lundo en Decembro, krom se oni perleĝe difinas tagon alian.

Sekcio 5. Ĉiu ĉambro estu la juĝkvalifikoj de siaj propraj membroj, kaj plimulto en ĉiu konsistigu kvorumon por aferadi; sed nombro malpli granda povas disiri de tago al tago, kaj ĝia povas rajte devigi ĉeestadon de membroj forestantaj, en tia maniero kaj sub tiaj punoj, kiel ĉiu ĉambro decidos.

Ĉiu ĉambro povas determini sian proceduron, puni siajn membrojn por malordita konduto kaj povas, laŭ interkonsento de du-trionoj, eksigi membron.

Ĉiu ĉambro tenu taglibron pri siaj procedoj kaj de tempo al tempo publikigu ĝin, esceptinte partojn, kiuj laŭ ĝia juĝo povas postuli sekretecon, kaj la jesoj kaj neoj de la membroj de unu aŭ la dua ĉambro pri kiu ajn demando estu, laŭ deziro de kvinono de la ĉeestantoj, enskribataj en la taglibron.

Neniu ĉambro, dum kunsido de la Kongreso, disiru sen konsento de la dua por pli ol tri tagojn, nek al alia

loko, ol tiu, en kiu la ambaŭ ĉambroj estos kunsidantaj.

Sekcio 6. La senatanoj kaj reprezentantoj ricevu salajron por siaj servoj, fiksoitan perleĝe kaj pagotan el la Usona kaso. Ili en ĉiuj okazoj ekster perfido, krimo kaj rompo de l' paco havu privilegion ne arestigi dum sia ĉeestado ĉe la kunsido de siaj respectivaj ĉambroj kaj alirante tien kaj revenante de tie; kaj pro parolado aŭ debato en unu aŭ la dua ĉambro ili ne interpelaciigu aliloke.

Neniu senatano aŭ reprezentanto estu, dum la tempo, por kiu li elektigis, difinita al iu civila ofico sub la aŭtoritato de Usono, se tia ofico kreigis aŭ ĝiaj rekompencoj pliiĝos dum tiu tempo; kaj neniu havanta tian oficon sub Usono estu membro de unu aŭ la dua ĉambro dum sia funkciado en la ofico.

Sekcio 7. Ĉiuj leĝproponoj por naski enspezojn iniciatigu en la Ĉambro de Representantoj, sed la Senato povas proponi aŭ konsenti amendojn kiel ĉe aliaj leĝproponoj.

Ĉiu leĝpropono, kiu aprobigos en la Ĉambro de Representantoj kaj la Senato, estu, antaŭ ol fariĝi leĝo, prezentita al la prezidanto de Usono; se li aprobas, li ĝin subskribu, sed se ne, li resendu ĝin kun siaj kontraŭparoloj, al tiu ĉambro, kie ĝi iniciatigis, kiu enskribu detale la kontraŭparolojn, en sian taglibron, kaj ekrekonsideru ĝin. Se post tia rekonsiderado du-trionoj de tiu ĉambro konsentos aprobi la leĝproponon, ĝi estu sendata, kune kun la kontraŭparoloj, al la dua ĉambro, de kiu ĝi ankaŭ estu rekonsiderata, kaj se aprobas ĝin du-trionoj de tiu ĉambro, ĝi fariĝos leĝo. Sed en ĉiuj tiaj okazoj la voĉdonoj de ambaŭ ĉambroj estu determinataj per jesoj kaj neoj kaj la nomoj de la personoj voĉdonantaj por kaj kontraŭ la leĝpropono estu enskribataj en la taglibron de ĉiu ĉambro respektive. Se iu leĝpropono ne estos resendata de la prezidanto interne de dek tagoj (esceptinte dimanĉon) post ĝia prezentiĝo al li, tiu leĝpropono estu leĝo, same kiel se li subskribis ĝin, krom se la Kongreso per sia disiro malebligis ĝian resendon, kiokaze ĝi ne estu leĝo.

Ĉiu ordono, deziro aŭ voĉdono, por kiu necesos interkonsento de la Senato kaj Ĉambro de Representantoj (esceptinte pri demando pri

disiro) estu prezentata al la prezidanto de Usono; kaj antaŭ ol tiu sama ekfunkcios, estu aprokata de li, aŭ, malaprobite de li, estu reaprokata de du-triono de la Senato kaj Cambio de Reprezentantoj, laŭ la reguloj kaj limigoj diktitaj okaze de leĝpropono.

Sekcio 8. La Kongreso havu povon difini kaj kolekti impostojn, depagojn, importimpostojn kaj akcizojn, pagi la ŝuldojn kaj antaŭarangi la komunan defendon kaj ĝeneralan bonstaton de Usono; sed ĉiuj depagoj, importimpostoj kaj akcizoj estu unuformaj tra Usono;

deprunti monon laŭ la kredito de Usono;

reguligi komercon kun la fremdaj nacioj kaj inter la diversaj ŝtatoj kaj kun la indianaj gentoj;

starigi unuforman regulon de civitanigo kaj unuformajn leĝon pri bank-oto tra Usono;

fabriki monon, reguligi ĝian valoron kaj tiun de fremda mono, kaj fiksi la normon de la peziloj kaj mezuriloj; antaŭarangi la punon por falsi la bankbiletojn kaj kurantan monon de Usono;

starigi poŝtoŝtelojn kaj poŝtvojojn; akceli la progresojn de la scienco kaj de la utilaj artoj, havigante por difinitaj daŭroj al la aŭtoroj kaj elpensintoj la ekskluzivan rajton sur iliajn respektivajn verkojn kaj eltrovojn;

starigi tribunalojn malsuperajn al la plej alta kortumo;

difini kaj puni pirataĵojn kaj aliajn krimojn plenumitajn sur la libera maro kaj ofendojn kontraŭ la internacia juro;

proklami militon, doni kaperleterojn kaj fari regulojn koncerne kaptojn sur tero kaj akvo;

varbi kaj vivteni armeojn, sed ne tiom da mono oni asignu tiucele por pli longe ol du jarojn;

liveri kaj konservi militŝiparon; fari regulojn por regado de la ter-kaj mararmeoj;

antaŭarangi por elvoki la milicion por plenumigi la leĝojn de la Unio, rompi ribelojn kaj repeli invadojn;

arangi organizadon, armadon kaj disciplinadon de la milicio, kaj por regi tian ĝian parton, kiu eble estos uzata en la servado de Usono, rezervante al la ŝtatoj respektive la difi-

nadon de la oficiroj kaj la aŭtoritaton eduki la milicion laŭ la disciplino diktota de la Kongreso;

plenumi absolutan leĝregadon ĉiel ajn super distrikto (ne pli ol dek mejlojn kvadrata), kiu, per cedo de apartaj ŝtatoj kaj akcepto de la Kongreso, fariĝos la administrejo de Usono, kaj plenumi saman aŭtoritaton super ĉiuj lokoj aĉetotaj laŭ konsento de la parlamento de la ŝtato, kie tiu estos, por konstrui fortikaĵojn, municiejojn, armilejojn, dokarojn kaj aliajn bezonajn domojn;—kaj

fari ĉiajn leĝojn, kiuj necesos kaj konvenos por plenumi la supre diritajn povojn kaj ĉiajn aliajn povojn, komisiatajn per tiu ĉi Konstitucio al la registaro de Usono aŭ al kiu ajn ĝia fako aŭ oficisto.

Sekcio 9. Migradon aŭ enportadon de tiaj personoj, kiajn iu el la ŝtatoj nun ekzistantaj bontrovos, ne malpermesos la Kongreso antaŭ la jaro 1808, sed imposton aŭ depagon oni povas meti ĉe tia enportado, ne superontan dek dolarojn por ĉiu persono.

La privilegio de "habeas corpus"—mandato ne estu interrompata, krom en okazoj de ribelo aŭ invado, se la publika sendangereco postulos.

Nenian leĝon oni faru "ex post facto" aŭ nuligantan la procesojn.

Nenian personan aŭ alian rektan imposton oni faru, esceptinte en proporcio al la denombro ĉi-supre ordonita.

Neniam oni impostu kontraŭ objektoj eksportataj el iu ŝtato.

Oni ne donu preferon per reguligoj de komerco aŭ enpezado al la havenoj de unu ŝtato, ol la havenoj de alia ŝtato: kaj la ŝipoj interveturantaj la ŝtatojn, ne devu enskribi sin, ligitimiĝi nek depagi en iu ajn ŝtato.

Oni ne tratu monon el la kaso, esceptinte sekve de asignoj laŭleĝaj; kaj regula etato kaj kalkulo pri la en- kaj elspezoj de l' tuta publika mono estu publikigata de tempo al tempo.

Nenia titolo de nobeleco estu donata de Usono: kaj neniu havanta oficon de profito aŭ konfido sub ĝi (sen konsento de la Kongreso) akceptu ian donacon, honorarion, oficon aŭ titolon ajn, de reĝo, regnestro aŭ fremda ŝtato.

Sekcio 10. "Neniu ŝtato faru trakta-ton, aliancon nek kunfederigon; donu kaperleterojn; fabriku monon; eldonu kambiojn; faru ion krom oro kaj argento pagbazon por suldoj; faru "ex post facto" aŭ proces-nuligan leĝon, nek leĝon ĝenantan plenumon de interligoj, nek donu titolojn de no-beleco.

Neniu ŝtato, sen konsento de l' Kongreso, daktu impostojn aŭ depa-gojn pri importoj aŭ eksportoj, escep-tinte la absolute necesajn por plenu-migi siajn inspektroleĝojn; kaj la netaj enspezoj el ĉiuj depagoj kaj importoj, diktataj de iu ŝtato pri importoj aŭ eksportoj, estu al dispono de la kaso de Usono; kaj ĉiuj tiaj leĝoj estu sub reviziado kaj regado de la Kongreso.

Neniu ŝtato, sen konsento de l' Kongreso, daktu ŝipimpostojn, havu

regulan armeon aŭ militŝiparon en paca tempo, interkonsentu nek traktu kun alia ŝtato, aŭ kun fremda regno, nek ekmilitu, krom se efektive inva-dita, aŭ en tia urĝa danĝero, kiu ne allasos prokraston.

(Daŭrigota.)

(Noto: se niaj eksterlandaj legantoj ne komprenas partojn de la Usona Konstitucio, kiel nun tradukata, oni ne hezitu metu demandojn al la Re-daktoro de **Amerika Esperantisto**, kaj (eĉ kun jurista helpo) oni penos kla-riigi tiujn partojn. Oni tute ne pre-tendas, ke la nuna traduko estas de-finitiva; ĉar la lingvaĵo de nia bazdokumento estas malfacila kaj postulas zorgan studadon por ĉie kompreni eĉ en la originalo.)

HAVE YOU HEARD

OF THE

Llano Co-operative Colony?

This is the largest co-operative colony in the world and the most complete form of co-operative. *The Llano del Rio Colony*, at Llano, Los Angeles County, California, has just purchased a 16,000 acre tract in Louisiana. It bought an entire town with the land. Within six months 1000 persons will be living there.

The WESTERN COMRADE

Tells each month of what these co-operators are doing. Send for a free sample copy and learn what is being done where all men are paid an equal wage, where private profits have been abolished, and where there is neither rent nor interest paid by individuals.

Llano Western Comrade Stables, Louisiana

(Formerly of Llano, California.)

DEZIRAS KORESPONDI

One insertion: 10 cents; four insertions: 25 cents. Announcement consists only of name and full address.

Unufoja anonco: 20 sd.; kvarfoje: 50 sd. Anonco konsistas nur el nomo kaj plena adreso.

S-ro Agustin S. Vidal, Mondoza 3437, Rosar-io, Santa Fe, Argentina. 1

S-ro C. Morice, Sontay, Tonkin, Indo-China. 1

S-ro Arthur Daem, Hop. mil Belge, lup. Per-rat, Francujo. 9

Angel J. Mazzuconi, Strato Cochahambra 983, Buenos Aires, Rep. Argentina. (IPK.) 9

Johano E. Barquin, Strato Castelli 123, Bahia Blanca, Rep. Argentina. (IPK.) 9

Statement of the Ownership, Management, Circulation, Etc., required by the Act of Congress of August 24, 1912, of *Amerika Esperantisto*, published monthly at West New-ton Station, Boston, Mass., for October 1, 1917.

Publisher, The American Esperantist Co., West Newton, Mass.

Editor, Managing Editor, Business Manager, Ernest F. Dow, West Newton, Mass.

Owners: The Esperanto Association of North America; Major H. W. Yemans, Pres., Alcatraz, Calif.; Dr. B. K. Simonek, Vice Pres., Chicago, Ill.; Ernest F. Dow, Sec., Treas., West Newton, Mass.

Ernest F. Dow, West Newton, Mass.

No bonds or mortgages.

Ernest F. Dow, Bus. Man.
Sworn to and subscribed before me this 15th day of October, 1917.

Frank M. Grant, Notary Public.
My commission expires Dec. 10, 1920.